

Abone Şeraiti	
DAHİL İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneliği : 1400 kuruş	Seneliği : 2700 kuruş
Altı Aylığı : 800 "	Altı Aylığı : 1500 "
Üç Aylığı : 450 "	Üç Aylığı : 850 "
Nüshası her yerde 5 kuruş	

YARIN

[Çiftçi, İşçi ve Esnafın haklarını müdafaa eder Lâik Cümhuriyetçi gazete]

İdarehane	
İstanbul Ankara caddesinde dairi mahsusa	Telefon Santral : İstanbul Başmuharrir : No. 24317
Telgraf İstanbul (YARIN) Posta kutusu İstanbul 395	Tahrir müdri ve idare müdürlüğü : No. 24316
Gönderilen evrak iade olunmaz	

Lâyihâ âmmenin tenkidine arz edilmeli?

Matbuat serbestisi olmadan ne demokrasi, nede cümhuriyet olacağını herkes bilmeli, takdir edip kafasına yerleştirmelidir!

Suiistimal yapanlarla gayrimeşru işlere burun sokanların endişelerinden başka bir mâna ifade etmeyen bu "haysiyet ve şeref", yaygaraları neden herhangi bir vatandaş tarafından izhar edilmiyor?

Matbuat Projesi!

Matbuat projesi Meclise sevkinden evvel mutlaka neşredilmeli, Matbuatın tenkidine arz edilmelidir. Mesele yalnız memur zihniyeti, fırkaçılık zihniyeti zümre tahakküm zihniyeti ile halledilemez. Bu öyle bir meseledir ki Türkiye cümhuriyetinin temel direklerinden birini teşkil eder.

Arif Oruç

Geçen gün Ankara telgrafı, Matbuat projesinin meclisin gelecek toplanmasına tehir edildiğini bildiriyordu. Bir gün sonra Büyük Millet Meclisi Reisi Kâzım Paşanın bir beyanatı görüldü. Kâzım Paşa: Lâyihânın yakında müzakere ve intacı ihtimallerinden bahsetmişti. Evvelki günde, Dahiliye müsteşarı Beyin bir beyanatı intisar etti. Müsteşar Bey, yapılmasına çalışılan lâyiha hakkında tenyir mahiyette bazı malumat veriyordu.

Büyük Millet Meclisinde matbuat hürriyeti aleyhine vaki olan şiddetli ithamlardan sonra, haddi zatinde böyle bir lâyiha hazırlanması beklenebilirdi.

Esasen bütün nümayişlerde, hükümet gazetelerinin her türlü nezaket ve terbiye kaideleri haricindeki hücumlarının bir sebebi de, bu olduğu anlaşılmıştır. Nitekim bu gazeteler hâlâ, mütesavver matbuat kanunu etrafında anketler açmakta, yine kendi mensuplarının aleyhteki fikirlerini neşretmekte berdevamdır.

Görülüyor ki, hükümet matbuat mürakabesinden, kurtulmak hükümet gazeteleri de sahayı rakipsiz bırakmak için memleketi toza dumana boğmuşlardır. Hükümetin bu arzusu, meşru değilse de kendi herabına muhik görülebilirdi. Muvafık gazetelerin neşriyatına gelince: Bunun manasını kendileri daha iyi takdir ederler.

Büyük Millet Meclisinde Halk Fırkasına mensup sekiz on hatibin İstanbul'da ve İzmir'de çıkan iki buçuk gazeteğe karşı millet huzurunda alenen yaptıkları şiddetli ithamlar, herhalde cümhuriyet tarihinde iyi hatıralar bırakmayacaktır. Bu mebus beylerin çok haksız oldukları, bir defa daha (Devamı 2 inci sahifede)

Meclisteki istizah takriiri

Celse zabıtları

-6-

de bulunuyoruz. Burada hakiki hürriyeti matbuatı ne takyit ed. n. de ona engel olacak her hangi bir tedbirden bahsedebiliriz. Biz hürriyet mania teşkil eden ve hürriyeti matbuat sözü arkasından tahripler yapan ve en kutsi hürriyetleri ihâl eden ve hürriyeti matbuat telâkkisinden (Devamı 4 üncü sayfada)

Banka müdirleri ticaret müdiriyetinde

Mevduatı olanlar bankalara üşüştiler!

Alman Bankaları dün üçbuçuk milyon mark tediyeat yaptılar!

Piyasaya dökülen mühim miktardaki sterlingten konsorsiyom muvazeneyi temin için mübayaatta bulundu

Markın sukutu etrafındaki telâş ve endişe devam ediyor. Bilhassa gehrizdeki Doyçe banka ve Doyçe oryent banka şubelerine paralarını yatıran eşhas mevduatlarını bankalardan tehlikelerle çekmekte dirler.

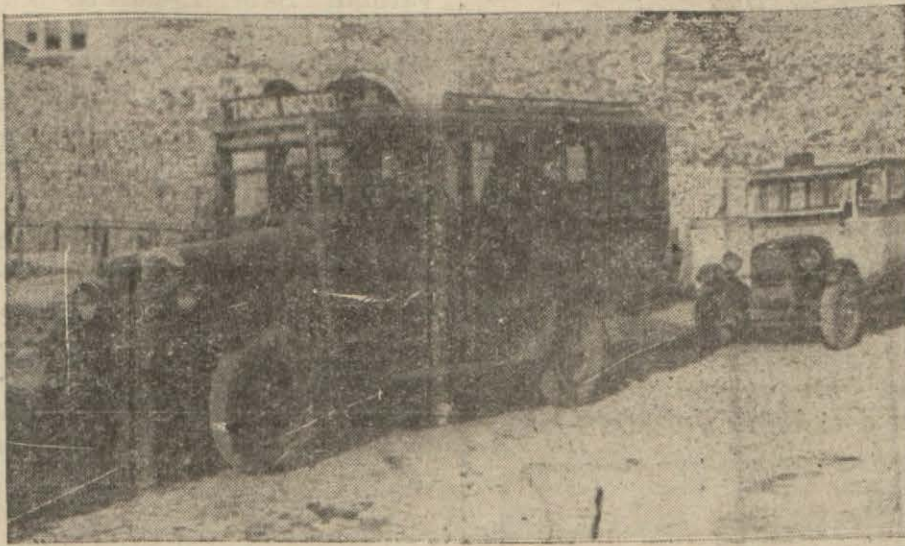
Dün akşama kadar Doyçe bank bir buçuk milyon ve Doyçe Oryent bank te ikimilyon tediyeat yapmışlardır.

Markın sukutu meselesi burada muhtelif tefsirlere yol açıyor.

Bugünkü vaziyet, elân Tatili faaliyet eden sanayi ve maadin bankalarının bir intizar ve hadiselerin inticenin ne olacağı ancak şöyle şafı safhasını geçmemiştir. Ne (Devamı 5 inci sahifede)

Otobüsçüler Belediye-yi dava ediyorlar!

Belediye çürük diye bir çok otobüsleri seyrüseferden menetti

Seyrüseferden menedilen otobüslerden biri

Belediye Kadıköy'deki ayyeneden geçirmiş ve bu otobüslerin hepsini sıkı bir mu (Devamı 5 inci sayfada)

Kadıköy kaymakamı

Vatmanı dövdü

Sebe kaymakamların tenkit edilmesidir

Evvelki gün Tünel - Şişli seferini yapan (331) numaralı Sabri Efendi isminde bir vat-

Kadıköy kaymakamı İbrahim B. tarafından dövülen 331 No. vatman Sabri efendi yüzü gözü sarılı bir halde

Efendi isminde biri gelmiş manın bağından hiç beklenilmeyen bir hâdisse geçmiştir.

Sabri Efendi, saat on se (Devamı 2 inci sahifede)

Günün vak'ası

Kasımpaşada bir cinayet oldu!

Beş yerinden yaralanan Sait Dün Kasımpaşa altında Yenışehirde bir hâdisse olmuş ve bir nara atmak meselesinden iki arkadaş olan Saitle Cemal atışmışlar ve nihayet Cemal, bıçakla Saidi beş yerinden vurmuşdur. (Tafsilatı 3 üncü sayfada)

meclis dün de toplandı

Gazetelere müfrez primler kaldırılmıştır

Şûrayı Devletten şikâyet edildi Borçlar meselesi müzakere edildi

Ankara, 15 (A. A.) — Büyük Millet Meclisi bugün reis Kâzım Paşanın riyasetinde toplanmıştır.

Celsenin açılmasını müteakip Halil Bey İzmir söz alarak muamele vergisi kanunlarının bütçe ile bitmesi lâzım geldiğine nazarı dikkati celbetmiş ve makâmı riyasetten mezkûr kanunun bütçe ikmalından evvel müzakere edileceği bildirilmiştir.

Bundan sonra Şûrayı devlet bütçesinin müzakeresine geçilmiştir. Bu münasebetle bazı hatipler söz alarak Şûrayı devlette işlerin sür'atle intaç edilmediği hakkında beyanat-

ta bulunmuşlardır.

Şûrayı devlet reisi cevaben şûrayı devlette teşekkülünden beri gelen ve intaç edilen evrak hakkında ızahat vermiş usullerde tadilat yapılması ve ilâveten bir daavi dairesi teğkili meselesi düşünülmekte olduğunu söylemiştir. Şûrayı devlet bütçesi 192,386 lira olarak kabul edilmiştir.

İstatistik Umum müdürlüğü bütçesinin müzakeresi münasebetle bir suale cevaben Başvekil İsmet Paş bu idarenden beklenen vazifenin hükûmetin içtimai, iktisadi hususta (Devamı 5 inci sayfamızda)

Oyun başlıyor!

Bir Eskişehirli diyor ki:

«Eskişehir 100 kişiden değil, 37,000 nüfustan mürekkeptir. Bize sönmüş ocakları tekrar tüttürecek hemşeri lazım!

Eskişehir oyunu galiba suya düşüyor. Eskişehir halkından bir çok mektuplar almaktayız. Neşretmemek hakkındaki kararımıza rağmen bir karimizin musirane talebi üzerine bu mektubu neşrediyoruz. Bu

kari diyor ki: Meşhur Yunus Nadi Beye aşağıdaki açık mektubumun neşrini muhterem gazetenizden rica ederim: Buhafta Cuma günü şehrin (Devamı 2 inci sayfamızda)

Ekmek meselesi

Şeytanca bir teklif!

Yunus Nadi kimbilir hangi buğday ve un işine girişmiş olacak ki dün ekmek fiatlerine üç kuruş zam yapılsa milletin (!) kurtulacağını yazıyordu. Millet, köylü, vatan namına hoş bir teklif değil mi? Fakat perda arkasında acaba kaç 100000 ler var?

Dünkü Cümhuriyetin baş makalesini bütün vatandaşların dikkatle okumaları tavsiye olunur. Anlaşıyor ki Yunus Nadi bu sefer Terkosçuluğu, şekerçiliği, kasapçılığı, biracılığı, şarapçılığı heje çimentoculuğu muvakkaten bir tarafa bırakmış, büsbütün yeni bir iş peşine düşmüştür. Maamafih, onun bu iki işle Almanyadaki bütün meseleleri kadar eskiden ünsiyeti de vardır. (Devamı 2 inci sahifede)

Yunus Nadinin iktisadi başmakalelerinin mevzuu nasıl ve nereden alınır?

— Ekmek yükseldi mi piyasaya sürmelidir. Ben vaziyeti hazırlarken sizin de gözünüz açık olsun. Kâr böyle olur.

(Başmakale yazılıyor) «Buğday fiatleri düşüyor. Müstahsilin (!) ceplerine beş on para girsin!»

(Başmakale) — «İşin kolayı var. Ekmeğe iki üç kuruş zam etmelidir» Taştan ekmek lâftan para çıkarmak ta buna derler.

Ekmeğe meseles

Şeytanca bir teklif

(Birinci sahifeden devam)

Dün şöyle yazıyordu:

"Bir noktaya pek ziyade dikkat olunmasını talep ederiz. Memleketimizi tehdit eden tehlike diyoruz. Müstah-silleri tehdit eden tehlike demiyoruz. Memleketi tehdit eden tehlike demek, müstehliki de yani bütün milleti teh-dit eden tehlike demektir."

Şimdi bu satırları okuyan ve onun iç yüzünü bilmeyen vatandaşlar:

— Aman ne can adam ne hamiyetli adam işte memle-ti, milleti düşünüyor. Yanık yüreği can ve dilden fer-yat ediyor. Diyeceklerdir. Halbuki bu mukadder şeytadca düşünümüş bir fırladık başlangıcıdır. Onun bütün yazıları hep böyle, başlar ve muhakkak kesesinde biter.

Yazıya dikkat eden vatandaşlar makale mukaddeme-sinin altını okudukça vaziyeti kavramakta gecikmeyeceklerdir.

Ekmeğe fiatlarına iki üç kuruş zam yapılırsa bu paralar köylülerin eline geçer ve fıkara köylü hemen kurtulur!

Yunus Nadinin burada üzerine aldığı anlaşılan vazife şudur:

Uyuşturucu büyük un ve buğday muhtekirlerinin elin-de şu sıralarda yok pahasına biçare köylülerden kapa-tılmış binlerce vagon buğday vardır. Dikkat ediliyor mu, tam köylü zahiresini yok pahasına elinden çıkara-cağı ve çıkardığı zamanda bu teklif yapılıyor. Bir ay sonra da köylünün elinde satılacak zahire kalmıya-caktır. Yahut üç beş kileden ibaret bir ambar dibi kalacaktır. Şimdi yok pahasına alınan buğdaylar ve alınacaklar muhtekirlerin depolarına girecektir. Bunları unculara, uncular da fırıncılara fırıncılar da mil-lete satmak lazımdır. Büyük muhtekirler gayet ucuş aldıkları zahireyi okka başına iki üç kuruş fazlasına birden satmanın yolunu bulacaklar. Ne yapmalı? He-men ekmeğe fiatlarına üç kuruş birden zam teklifi yapmalı. Ve bir hamlede milyonlar kazanmalı...

İşte bu meseleyi de Yunus Nadiye vatan, millet, köylü, fakir çiftçi namına ortaya attırdıktan sonra gemiyi yürütmek ko aylaşacaktır.

Bu teklif köylünün zahireleri harmanlarda değil iken neden yapılmamıştır.

Çünkü o zaman zam fiyatları köylüye kalacak şerikiler bir şey kazanamayacaklardı. Şimdiki teklif lâyaşa olup meclise girinceye kadar yirani gün geçer, binaenaleyh Ağus-tos ayı girer, o zaman da köylü vatandaşlarına başlar elin-de yemlik ve tohumluktan başka birşey kalmaz. Fiatlar üç kuruş yükseldiği gibi köylü gelecek sene mahsulünü bekler, fakat depolara istok mal yatan Yunus Nadinin yararı harıl harıl buğdayları üç kuruş fazlasına satar-lar. Milyonlar kazanır ve paylaşır. Köylünün ağzı açıkta kahr. Halkın cebinden çıkan üç kuruş ekmeğe zammı da tıkrır mı Yunus Nadi Beyle Buğday ve Uncu yarının ka-salarına girer. İşte fırladık budur!

Şimdi de vatanperver, aç ve fıkara köylüyü düşünen Yunus Nadinin sureti haktan makalesinin şu fıkralarını okuyunuz:

Eğer bu sene biraz pahalıya ekmeğe yemeği göze al-mırsak gelecek sene hariçten buğday idhali mecburiye-tinde kalabiliriz. Bu tehlike çok büyüktür. Ne yapmalı.

Yapılacak şey gayet basittir. Ekmeğe fiyatını her yer-de şimdiki iki üç kuruş yukarısına çıkarmalı ve bu iki üç kuruş fazlasını müstahsilin cebine girmesini temin etmeli. (Yani kendisinin ve arkadaşlarının demek isti-yor.)

(Bu suretle dahili piyasada buğday fiatı şimdiki iki üç kuruş yükselişine çıkacak ve işte bu tedbir çiftçiyi serindirecektir.) ilhâ.

Görülüyor ya, ortada ismi geçen fakir çiftçidir. Teklif onun namıdır. Memleketi büyük bir tehlikeden kur-tarmak namıdır. Halbuki çiftçinin elinde artık zahire kalmamıştır. Muhtekirler bunlar çoktan yüzde elli piyasaya noksanına kapamışlardır. Şu zam fırladığının fakir çiftçi-nin mi, yoksa yağlı enselilerin mi ceplerine gireceğini vatandaşlar düşünsünler.

Oyon başladı

(Birinci sahifeden devam)

mitze gelerek güya Eskişehir-liler arasında vakit geçirdiniz ve güya Eskişehirliilerin hem-gerisi oldunuz.

Cuma günü Cumhuriyet Halk Fırkasına mensup birkaç kişi arasında bulunmakla ken-dinizi dünyanın en bahtiyar adamı zannettiğiniz zavallı Yunus Nadi Bey şurasını bil-miyormusunuz ki Eskişehir 100 kıştan mürrekkep değil, 37 bin nufustan mürrekkep-tir. Acaba cuma günü aranız-da bir tek çiftçi, bir tek es-naf, bir tek tüccar varmı idi?

Bize, memleketimize öyle bizim göz yaşlarımızla ıslan-mış paradan binlerce lira ma-aş alan bir hemşehri lâzım-değil. Biz bugün iş, ticaret bulacak ve öbren ocakları tekrar tüttürecek bir hem-şehri lâzım.

Size o hemşerilik mazbata-sını veren, imza eden ve cuma günü aralarında geçirdiğiniz

adamlar, sizin hirsınız, arzunuz için böyle şeyler düşüncekle-rine yamış yakılmış, harap olmuş memleketimin dertlerine çare aralar ve size yapacak-ları masraflar ile her hangi zavallıya, çiftçiye yardımda bulunmaları daha eyi olurdu. Bu adamlar zaten bizim Eski-şehirliilerin değil sizlerin arzu-larınıza, emirlerimize daima muntazir kimseler. Bu zevat-tan biz zaten daha fazla bir şey beklemeyoruz.

Eskişehir gençlerinden A.Y. Gazetemizde neşredilen bir kaç mektup münasebetle Eski-şehirden aldığımız şu mek-tubu da derce lüzum gördük: "Değerli gazetenizde neş-redilen ve Eskişehirin şuurlu halkının tercümanı olan kıymetli iki mektupta serapa hakikati ihtiyar eden ve bu mektupları yazmak lutfunda bulunan aziz hemşerilerimize sonsuz teşekkürlerimin iblağını muhterem gazetenizden rica ederim efendim.

Kenan B. Dün Ankaradan döndü

Adliye müsteşarı mı oluyor?

Bir hafta evvel, Adliye ve-kâletinden vukubulan davet üzerine Ankaraya giden müd-deiumumî Kenan B. dün şehrimize avdet etmiş ve doğruca Çamlıcadaki evine git-miştir.

Kenan Bey ancak bu gün Adliyeye gelecektir.

Mumaleyleh yeni kadroyı hamil bulunmaktadır.

Adliye müsteşarlığına tayin edileceği keyfiyeti tahakkuk etmemiştir.

Bando!

Şehir bandosu yaz konserlerine başlıyor

Şehir bandosu yarınki cü-ma gününden itibaren şehrin muhtelif umumî mahallerinde yaz konserlerine başlayacaktır.

Bando şef Hulusi Beyin ida-resindedir. Önemli hafta zarfında konser verilecek ma-haller şunlardır:

17 Temmuz Cuma günü 16,30-18,30 Gülhane parkın-da, 20 Temmuz Pazartesi 17-19 Sultanahmet parkı, 22 Temmuz Çarşamba 19-21 Taksim abidesi altında, 24 Temmuz Cuma 17,30-19,30 Beşiktaş parkında, 27 Tem-muz pazartesi 17-19 Fatih parkında, 30 Temmuz Per-şembe 17,30-19,30 Üsküdar parkında, 31 Temmuz Cuma 17-19 Beyazıt meydanında.

Izmirde

Yeni bir ihtilâs mı var?

Hizmette okunduğuna gö-re, Seydiköy belediye mu-hasebecisi Mehmet Kadri B. dün vilâyet makamı ile H. Fırkası riyasetine ve Seydiköy nahiye müdürlüğüne verdiği bir raporda belediye reisi Ramiz B. hakkında şikâyet-te bulunmuş ve Ramiz B. in mabuzsuz para tahsil ederek 600 lira dercesinde bir suis-timali olduğunu bildirmiştir.

Muhasebeci Kadri Beyin iddiasına ve raporların muh-teviyatına nazaran reis Ramiz Beyin muhtar İsmail Efendi ile birlikte halktan bekiçi pa-rası diye bir çok para tahsil etmiş, bu paralara mukabil mabuz vermediği gibi vezne-ye de irat kaydetmemiştir.

Vilâyet makamı tahkikâta başlamıştır, muhasebeci Meh-met Kadri Beyin bu iddiaları-nı ne dereceye kadar doğru oldu-ğu henüz anlaşılmamıştır.

Bizden söylemek

Uç Muhiddin B. bu za-vatten şimdikiye kadar sade iki tanesini ten-diniz. Biri Vali Muhiddin Öürü de Belediye reisi Muhiddin B. Biri Babillide iş görür, öteki Türbede. Fakat akşamları yatmak için Maşkaya giderler. Senelerdenberi kolkola gezen bu iki ahpap ça-vaşa. dünden itibaren bir üçüncü arkadaş ola-rak üçüncü bir Muhiddin B. daha iltilâk etti. Maarif işlerine bakan Muhiddin B. hayret et-meyiniz, valilikten be-le-

Turing Kulüpte bir içtima

Bazı mühim kararlar ittihaz olundu!

İçtimada tiftikçiler ve raportör Akil Bey de bulundular

Dün saat 16 da Turing kulüpte misafir tiftikçilerle yapılan içtimada harici ticaret ofis raportörü Akil Beyde bulunmuş ve bazı noktalarda kendisinin fikirlerinden istifa-de edilmiştir. İçtima netice-sinde şu maddeler takarrur etmiştir:

1 — Teftiş heyeti kabul edilmiş ve harici ticaret ofisi mümessile Çkil Emrullah beyle program hazırlanmıştır.

2 — Gelmekte olan Ma-car Bulgar, ve Amerika sey-

yahların hareketini ve adetini tesbit edilmiştir.

3 — Edirne İstanbul yolunun tanzimi için tetkik hey-otinin sonbaharda hareketine karar verilmiş, şimdiki İstanbul Edirne arasında kamyon ile bugün de gidip gelmenin kon-tro-ü için azadan Ekrem Rü-tü B. mürakip tayin edilmiş.

4 — Türkiye milli bir pehliven güreşi müsabakasına karar verilmiş.

5 — Gelecek mehtapta azanın bir Ada gezintisi yap-ması için tertibat alınmıştır.

İhtilâf devam ediyor

Mavunacılar ala ala günde ancak bir lira alabiliyorlar o da zorla!

Mavunacılarla Liman gir-kei arasında zaman zaman alevlenen ihtilâf yine yeni bir maceraya girmiştir. Mavuna-cı arın Cevdet Kerim Liman şirketi nezdinde vukubulan teğebbüsleri neticesinin bek-lenmekte olduğunu yazmışık.

Dün mavunacılar salâ-hiyet sahibi biri dedi ki:

"Evvvelce aldığımız "55, lira maaş yerine şimdi 27 lira veriyorlar ayrıca yüklerimiz-den aldığımız yüzde bir ile bir günde almaya müstahak olduğumuz para miktarı bir

lirayı tecavüz ettirilmiyor. Şirkette vukubulan birçok müracaatlarımız nazarı dik-kate alınmamıştır.

Nihayet Halk fırkası reisi Cevdet Kerim B., murahhas larımıza şirket nezdinde te-ğebbüste bulunacağımızı vadet-miştir. "344, mavnacı netice-yi beklemekte iken dün, bizi önümüzdeki cumartesi filhakika itiraz edip etmiye-ceğimizi tahkik için tophya-caklarını haber aldık."

Bakalım yine bu Liman ne manevra çevirecek?

Kaymakam vatmanı dövdü

(Birinci sayfadən devam)

kizi on sekiz geçte Tünelden Şişliye götürceği tramvayın hareket zilini beklerken, eski polis arkadaşlarından İbrahim öleden beriden konuşmağa başlamışlar. Mevzu polisiğe girmek için sıkı bir mu-a-yene ve şerâit tabi o'duğu-na girmiş. Vatman Efendi de:

— Evet demiş, polisin işi şimdi çok güçleşti eskiden yalnız kendi âmirlerini tanır-lardı, şimdi işe kaymakamlar da karışıyor...

Bu kısa mülâkâmeden son-ra zil çalınış vatman da ara-basını hareket ettirmiştir. İşte tam bu esnada zavallı vatma-nın kafasına, gözüne, kulağı-na yumruklar, tokatlar inme-ğe başlamış aynı zamanda bir haykırmaya işitilmiştir.

— Utanmaz herif ben kaymakamım, seni sade döv-mek değil yerim de sen na-mussuz herif cümhuriyetin manasını anlamadın mı?..

Biçare vatman, yolun dar bir yerinde bu anî tecavüze uğradığına mı yansın yoksa adam ezmeğe tehlikesine kar-şı arabayı mı durdursun şaşı-rmış bir vaziyette iken bir polis memuru gelerek vatma-

mı, kaymakam Beyin emrile karakola götürmek istemiştir.

Lâkin vatman Sabri Ef. arabayı bırakmayacağını, is-terse numarasını alarak şikâ-yet edeceklerini bildirmiştir.

Galatasaray merkezi önüne geldiği zaman kaymakam İb-rahim Bey tekrar vatmanı ka-rakola götürmek istemiş de vatman, Amirlerinin müsaades olmaksızın arabayı bırakmay-a-cığını söylemiştir.

Dün sabah Pankaltı kara-kolunda saatlerce bekleyen vatman bilâhare Beyoğlu mer-kezine sevk edilmiş ve zabıt varakası tanzim edilmiştir. Bu hâdisce çok müessif ve müessirdir. Cümhuriyet ka-nunlarını her kesten iyi bilmesi icabeden kaymakam beyin bir vatandaş sokak ortasında döv-meğe kanunun müsaade etme-diğini bilmesi lâzımdır.

Dün bir muharririmiz, vatman Sabri Efendi ile gö-rüşmüştür. Mumaleyleh, resim-de görüldüğü üzere yüzü sarılı ve gözleri yaşlı idi. Beş çocuk babasının hülgür, hüngür ağlaması en katı yürekleri sızlatarak derecede hâzindir.

Diğer taraftan kaymakam Beyde telefonla sorduk de-diki:

— Hâdisce yalandır. Vat-man dövmedim, yalnız umu-miyetle kaymakamlar aleyhin-de bulunduğuy için hakkında takibat yakılaşmasını istedin.

Vatman bu hadiseyi müddei umumiliğe şikâyet ederek kay-makam İbrahim Beyi dava et-miştir. En son söz kanunun ol-duğu için bizde fazla yazmı-yoruz.

Fakat bu hâdisce bir kay-makam tarafından ika olun-muş bulunduğu cihetle mü-himdir.

Vefat

İstanbul altıncı noteri Ga-lip Bingöl Beyin arkadaşı Sa-ıye Hanım kırk günden beri musap olduğu ağır bir sarı-lıktan kurtulamyarak gece vefat etmiştir. Dün saat on altıda temiz ve çok güzide bir kalabalık Maşkadaki ka-bristana kadar kendisine refa-kat ediyordu. Galip Bingöl Beye sabrû tahammül temen-ni ederiz.

Matbuat Projesi!

(Başmakaleden devam)

tekrar edilmek çok münasip olacaktır.

Bunca fırtınadan sonra, ga-yet giddetli olacağı söylenen Matbuat lâyhasının ne şekil alacağı hâlâ bilinmiyor. Ka-nunun gelecek devreye kal-ması haberleride, ne memnûn-yet ne de endişe ile karşılanır.

Yalnız cümhuriyet inkılâbı el birliği ile gidildiği iddiasın-da bulunan demokrasi yolu üzerinde ısrarla durulacak bir nokta vardır:

Matbuat serbestisi olmadan ne demokrasi, ne de cümhuri-yet olacağını herkes bilmeli, takdir edip kafasına yerleşdir-melidir.

Diktatörlük yoktur! Deni-liyor. İstibdadın yeni rejimle alâkası olamaz diye şiddetle ısrar ediliyor. Hattâ: Şimdiye kadar matbuat serbestisi de o iddialara misal olarak göste-riyordu.

Memlekette fırkacılığa ta-hammül edilemedi. Millet bu-nu tabii iyi göremezdi. Arka-sından bir de matbuat serbesti-sine satıratarak cümhuriyet ağa-cının son meyve verecek dalını kesmek, demokrasinin de, inkı-lâbında; her şeyin de tam bir istibdat fikrinden geliş güzel meydana çıkarıldığını âleme ilân etmekten başka neye ya-rayacaktır? İnkılâba olan samî-mi bağlantı böyle mi olmak icap ederdi?

Hakikati yalnız kendi telâk-kilerinde buldukları zannına kapılanlar, çok defa aldan-anlardır. Hakikati cum-hurun; ammenin telâkkilerin-de arayıp bulmak lâzımdır. Bir matbuat kanunu yapaca-cağız, kimseye yazı yazdırma-yacağız, kimseye ağız açtırma-yacağız diyorlar. Buna sebep ola-rakta: Vatandaşların haysiyet-lerinin rencide edildiği iler-ye sürülüyor.

Suistimal yapanlarla, gay-ri meşru işlere burun sokan-ların endişelerinden başka bir mana ifade etmeyen bu "hay-siyet ve şeref", yaygaraları, neden, şimdiye kadar her hangi bir vatandaş tara-fından izhar edilmiyordu? Yarası olanların gucunmaları gayet tabiidir. Alın açık olan-larla mülevves girift işlere el sunmuyanlar neden telâşa düşsünler?

Şimdi, yapılmak istenen kanunun ne için yapılacağı ityice anlaşılıyor mu?

1 — Hükümet bilvesile mü-rakabeden kurtulmak istiyor. Devlet otoritesi bu hususta ile-riye sürülen vesilelerin belli başlıdır.

2 — Vatandaşların haysi-yet ve şerefleri meselesi de asıl maksadı maskeleme-ktedir. Şu esasa göre yeni ya-pılacak kanunun nasıl bir şey olacağını anlamak güç ol-muyacaktır. Bu kanun kabul edildikten sonra da memleke-te rahmetli "takriri sükûn", kanunundan daha müstebidi-nin gireceğine zerre kadar güphe edilememelidir. Hiç ol-mazsa takriri sükûn var diye gazeteciler ağızlarını açamı-yorlar, kimsenin şeref ve hay-siyetini rencide (!) edemiyor-lardı. Yeni kanun gazeteleri kapayacak, gazetecileri de zindanlara dolduracaktır. De-mek olmalı mı?

Lâyhanın bu ane kadar gizli kapaklı tutulmasının se-bepleri anlaşılabilir. Bir lâ-yiha evvelâ resmen gazeteler-de neşredilmeli, ammenin ten-kidine arz olunmalı ondan son-ra da, lâzımgelen fikirler alındıktan sonra tashih edilecek mec-lise sevk edilmeli değil mi idi?

Ne öyle yapılmıştır, ne de böyle!.. Sadece:

— Hainlerden, alç-klardan ve bunların yazı yazmaya cak-larından bahsediliyor!

Yani, kanun haricinde ga-zetelere yazı yazan üç beş kişi medenî haklarından iskât edilmek isteniliyor!

Bunlar, yine birbirini tutmaz şeyler! Böyle şeyler, fırkacılık, ve tahakküm zihniyetleriyle nasıl halledilir? Anif Onuğ

KUŞBAKİŞİ

Ankara cephesi

Faruk Nafiz, Sirt mebu-
nu Mahmut, Burhan Asaf,
Aka Gündüz Yakup Kadri ve
Fahri Rıfkı Beylerin muhale-
fete karşı kuru sıkı yayım
ateş açtıkları "Ankara" cep-
hesi'ne İstanbul'dan bir yar-
dımci kuvvet daha aldılar.

Akbabacı Yusuf Ziya B.
de bir eli İstanbul'da kendi
gazetesinin sahifelerinde, öbür
eli de Ankara'da Hakimiyeti
Milliyenin sahifelerinde, za-
alılı muhalefete karşı küfür
yağdırıyor.

Hakimiyeti Milliyenin bir
gün evvelden müjdeliği o
İstanbul mektuplarında bizde
zannetmiştik ki, Akbabanın
şehrimize ait nezih ve mizahi
tasvirlerini göreceğiz. Negezel!

Sıyasî kin gözleri bir kere
haksız bürüdü mü ne neşe
kallıyor, ne de mizah! Gelsin
küfür, gitsin küfür!

Yusuf Ziya B. de Ankara-
lılara İstanbul hediyesi ola-
rak gönderdiği ilk mektubun-
da, ancak bu beylik mefhumu
bulmuş!

Filhakika güzel bir vapur
yeni teppherie dolu bir
deniz ve bir plaj tasvirinden
sonra, kıssadan hisse çıkar-
mak hayli maharettir.

Amma... Koca İstanbul'da
her şeyin, tepeden tırnağa,
her eskiliğin değıştiğini söyle-
yip de yalnız A. Kemal muha-
lefetinin de değişmediğini yazmak
bir insafsızlık değil midir.

Maamafih biz memnunuz,
bir buçuk muhalif gazeteciye
karşı Ankara'da hükümet ga-
zetesi cephesini kuvvetlendir-
mek ihtiyacına düşmüş, İstan-
bul'dan nişancı getiriyor.

Atma Yusuf Ziya Bey, atmal
Siyaset mizahı değildir!
BURHANETTİN ALİ

Tamirat

Evkaf işe başladı

İstanbul evkaf idaresi,
keşifleri yapıp havaaleleri ge-
len yerlerin ve camilerin tam-
iratına başlamaktadır.

Hali hazırda, Ortaköy camii
ve rıhtımının tamirine
başlanmıştır.

Selimiye caminin de ha-
valesi gelmek üzeredir.

Edirne camii derdesti ik-
maldır. Lü'e burgazdaki cami
ile Beylerbeyi rıhtımının rapor-
ları Ankaradan İstanbul ev-
kaf müdürlüğüne gönderilmiş-
tir.

Küçük yollar

Bu günden itibaren
sulanacaktır

Bundan daha serin günler-
de Belediye sokakları daima
sulattığı halde; son günlerde
hiç bir caddenin sulanmadığı
nazarı dikkate çarpmaktadır.

Belediyeden öğrendiğimize
göre bu ayın yirmisinden itiba-
ren büyük caddelerden başka
tali derecede kalan ve çok
tozu olan büyük yollarında
islanmaşı mukadderdir.

Tefrika No. 39

ERKEK ELİNDE
KADIN

Muharriri:

Raynond Machard

— Fransız edebiyatından büyük aşk romanı —

170 inci binden tercüme edilmiştir...

İnce bir nefse refakat eden
ikinci bir nefis daha... Ve sonra
yine tekrar derin bir sükût...

Bir ses ve bir mırıltı...

— Oh...

Ve bunun cevabı:

— Ah!..

Köşeye yığılmış zannedi-
len iki gölge birbirini yiyerek
emerek ruhlarına şifa yaratı-
yorlar.

— Oh!

— Ah!

— Biraz daha.. bir az da-
ha...

İki dudağın birbirine yapı-

GÜNÜN VAKASI

Zabıta muharririmiz yazıyor:

Cemal, arkadaşını beş yerinden
bıçakla vurdu!

Hâdise bir nara atmak meselesinden tahaddüs etmiş
ve ağız kavgası gene kanla bitirilmiştir

Evvelki gün iki genç, Ba-
yazıt gibi yerden kalkıp sırf
rakı içmek bahanesile Yenişe-
hir semtine gitmiş, üzere be-
zene rakılarını içerek avdet
ederken olmayacak bir yere
kavga etmiş, neticede biri
mecruh diğeride carih olmuş-
tur.

İşte bu genç, iki arkadaşın
boş yere akıttıkları kan ve yok
yere ettikleri kavganın iç yüzü
şudur:

Carih

23 yaşlarında uzunca boylu
esmer karakağı bir gençtir.

İsmide Cemal olup seyyar
satıcıdır.

İkametgâhi de Gedikpaşada
Hamam sokağında 29 num-
ralı evdir.

Ayık kafa ile saf sessiz bir
genç.

Fakat bir iki tek attıktan
sonra çileden çıkar vurduğu
vurduk kırdığı kırık takımları
gibi azalır azalır olurmuş.

Mecruh

Seyyar esnaftan Said is-
minde bir gençtir.

26 yaşlarında orta boylu,
sarışın ve zayıftır.

Yedi sene evvel Mediha
isminde bir kadınla evlenmiş,
Çemberlitaştaki Sofçular hanın-
da 17 numaralı odada otu-
rmağa başlamıştır.

Vak'adan bir gün evvel

İşte bu iki arkadaş bun-
dan üç gün evvel buluşmuş,
pazartesi günü akşamı için
bir rakı alemleri yapmalarına
karar vererek hazırlanmağa
başlamışlardır.

Pazaritesi akşamı

O gün olmuş, sözlegen bu
iki arkadaş buluşup rakı iç-
mek için bir meyhaneye doğ-
ru yürümeye başlamışlardır.

Sait, Kumkapıda içmelerini
teklif etmiş, Cemal de Yeni-
şehirde ahabası olan birisinin
meyhanesinde içmeği söylemiş-
tir.

Bunun üzerine olurdu, ol-
mazdı derken Yenişehir'e git-
miş ve o meyhanede içmeğe
başlamışlardır.

Buzlu buzlu şişelerden bir
kaç tanesini envat çeşit me-
zelerle içmiş ve yavaş yavaş
sarhoş olmağa başlamışlardır.

Bir kaç şişe daha yuvarlan-
mış, artık kör kandil olmuşlar-
dır.

Bunun üzerine kalkmış,
narahana devam ederek her

ikişide sallana sallana evlerine
doğru gelmeğe başlamışlardır.
Bu sırada koltuk koltuğa
olan bu iki arkadaş Kıl burnu
önüne gelmiş, tekrar nara at-
mağa başlamışlardır.

Fakat, her nedense Cemal
fazla nara atmağa başlamış,
Sait te buna kızmış:

— Aşıptır beyahu, ne ya-
pıyorsun? Kendini değ bağ-
şıdamı zannettin demiş.

Bu söz üzerine Cemal de:

Şayanı dikkat bir dava

Döverek öldürmüş

Başkâtip Hayri Efendi mahkemede
tevkif edilmiş

Şilede Adliye zabıt katip-
lerinden Şerafettin Ef. yi döve-
rek ölümüne sebebiyet ver-
mekle maznun bulunan baş-
kâtip Hayri Beyin davası dün
intâç edilmiştir.

Mahkeme şahitlerin şeha-
detile Hayri B. yin Şerafettin
Ef. yi döverek öldürdüğünü
tespit ettiği cihetle 5 sene müd-
detle hapsine karar vermiştir.

Yalnız, müteveffanın evlece

— Senmişin bu sözü bana
söyliyen ulan...

Demiş ve hemen bıçğını
çıkarak Saidi 5 yerinden
saplamıştır.

Sapledikten sonra da:

— İşte bana kâhyahk ede-
nin sonu budur. Diyerek kaç-
mıştır. Fakat bu alkol kahra-
manı olan Cemal çok sürmeden
yakalanmış, Saitte tedavi al-
tına alınmıştır.

A. S

Klinikler açılıyor!

Çocuklardaki zekâ ve karakter
kabiliyetleri ölçülecek

Akil bîhîzahhası çocuk
velileriyle tıbbi ve sühi istigä-
relerde bulunmak üzere "istigä-
re poliklinikleri", ihdasına
karar vermiştir.

Bu mevanda Tıp fakülte-
sinde Cumartesi - Şah günleri
Dr. Fahrettin B. tarafından öğ-
leden evvel, Cerrahpaşada Ab-
met Şükrü B. tarafından Per-
şembe günleri Ş. li çocuk hasta
hanesinde Cevat Zekâ B. Taksim

Fransız hastahanesinde Hüseyin
Kemal B. Beyoğlunda Halk
dispanserinden İhsan Şükrü Bey
çocuk velileriyle haspehal ede-
ceklerdir.

Doktorlar getirilen çocuk-
ları ruhu ve asabî cihetten mu-
ayene edecekler, velilere nasa-
yibte bulunacaklardır.

Aynı zamanda çocuklardaki
zekâ ve karakter kabiliyetleri
de ölçülecektir.

Yeni film

E. Muhsin B. filmi çe
virmeğe Parise gitti

Darülbedayi sanatçılarının
son defa çevirmeye başladık-
ları (İstanbul di. encisi) ismin-
deki filmün ikmaline çalışmak-
tadır. Bu münasebetle rejisör
Ertuğrul Muhsin Bey filmün bazı
parçalarını çekmek üzere dün
akşamki ekspresle Parise git-
miştir. Muhsin Bey Pariste bir
ay kalacak ve lüzum hâsil
olursa bu müddeti temdit ede-
cektir. Kendisine refakat eden
başka sanatçı yoktur.

Yazık

Bir tayıfa denize
düştü boğuldu!

Haliç şirketinin Ayvansa-
ray iskelesinde bağli bulunan
15 numaralı vapurunda tayfa
Osman oğlu Kadri dün ge-
miyi yıkarken denize düşe-
rek boğulmuştur. Cesedi aran-
mışsada bulunmamıştır.

Çinde şekavet

Pekin, 14 (A.A) — Pukin
vilâyetinin şimalinde Ruteç şa-
kileri bir Amerikan misyonerini
dağda koldırmışlardır.

Yarım milyon liraya

Türkiye
emniyet

Plânları satılıyordu

— 37 —

Bu, güneş kadar açık
bir hakikattir!

Genç ve güzel kadın, bu-
gün bu rözlere güya nasihatları
şedit bir kat'iyetle söylüyordu.
Sesinde metanetten başka hiç
bir değış klik yoktu.

Casus kadının sözleri müt-
hişti: Başından ayağına ka-
dar souk bir ter dökecek kadar
heyecan ve korku içinde idim.
Gritâ öyle tahmin ediyordumki
aynı zamanda benden tetkik
söz geçiren geçiriyordu. Laf-
larının üzerinde nasıl bir tesir
yaptığını anlamağı pek istiyor
gibi idi. Şuh bir tavırla ve
gözlerini süze süze devam etti.

— K. K. bey biliyormusunuz
ki düşmanını vigayesine
engel olan bilâmerhamet
ortadan kaldırmıyan ahmak
demektir. Rusların bir darbu
meseli vardır ki, iki milletlere
ait ne beğendiğim şeyi teşkil
eder: Her ne bahasına olursa
o'sun gayeye vurul.

İşte ilk İngilizin dünyaya
geldiği gündenberi, ta bu ana
kadar bu cümle adeta bizim

bir düstür hareketimiz olmuştur.
Bahusus intelligens servis bu
tarzı hareketi bir an bile ih-
mal etmemiştir ve edemezde!

Çünkü, bizim teşkilâtımız-
da çalışan herkes ancak teh-
like anlarında böylece kendi-
lerini ve teşkilâtın hayatı
sırlarını kurtarabilmişlerdir.

Bunu, bilmelisiniz ki biz,
maksatlarımız karşısında hiç
bir engelin mevcudiyetini bile
tasavvur edemeyiz? Gayeleri-
mize aykırı bir hülya takik
eden her fert, fec, bir akıbet
ile mahvolmağa mahkumdur.

Çünkü, Entelicens servis
ne bir an hesaplarında ya-
nılmadık, ne de plânlarımız
bir lâhza için ademî muvaf-
fakiyete ogramamalıdır. Bu,
güneş kadar açık bir heki-
kattır. Dostum.

Derin bir uykunun yorgun-
luğundan silkinir gibi ağır bir
ruh izirabı içinde Gritâyı dinli-
yordum.

(Devamı var)

Adliye ve polis eline geçen bir mesele

Mızraklı Dede!

İzmirde hâlâ adak adanan kurban
kesilen bir yer bulundu!

İzmir, (Hususî) — Son gün-
lerde İzmir polis ne ve Adliye-
sinin eline yeni bir iş geçmiş-
tir. Bütün İzmir matbuatında
intikal eden bu işin tafsilâtı
şudur:

Koca bulmak istiyen genç
kızların, çocuk doğurmak isti-
yen genç kadınların, sevgiliye
ve ahbabı kavuşmak istiyen
bazı kimselerin batıl itikatları
hizmet ederek, Karantina ma-
halletinin değ kısmındaki "M z-
raklı dede", mezarını ziyaret
ederek dua ettikleri, arzuları-
nın yerine gelmesi için her
salı günü bu mezar başında
horoz ve koyun, kuzu kurban
ettikleri malumdur.

Son zamanlarda bu mezar
başının bazı rezaletlere sahne
olduğu da görülmüştür.

Polis müdürlüğü halkın bir
çok masraflar ihtiyar ederek
yaptığı bu neticesiz ziyaret-
lere mânil olmak istemiş ve
evvelki gün Karantina polis
merkezinde emir vererek "Miz-
raklı dede", mezarını ziyaret
edenler hakkında kanunî ta-
kibatta bulunulmasını bildir-
miştir.

Karantina polis merkezini-
den birkaç memur bu emir

üzerine dedeyi ziyaret günü o-
lan Salı günü Mızraklı dedeye
gittim ve batıl itikatları hizmet
eden ellerinde bayrakları olduğu
halde dedeyi tavaf eden ka-
dın ve bazı erkekleri yaka-
lanmışlardır.

Yakalananların isimleri şun-
lardır:
Naciye, Emine, Ayşe, Hü-
seyin Arif, Mehmet Hanım
ve Efendiler.

Bunlar polise verdikleri
ifadede bazı muratlarının ye-
rine gelmesi için horoz kur-
ban etmeğe geldiklerini söy-
lemişler ve kadınların bazı-
ları aynen şu ifadeyi vermiş-
lerdir:

— Çocuğumuz olmadı,
Samiye, Leman ve arabacı
Mustafa bize (Mızraklı dedeyi
ziyaret edin, birer horoz adayın
çocuğunuz olur) dediler, biz
de bu teşvik üzerine geldik.

Ziyaretçiler ve teşvik eden-
ler adliyeye verilmişlerdir.
(Mızraklı dede yapılan tahrir-
yat neticesinde yeşil sarık,
mum, posteki, bayraklar ve
saire bulunmuş ve bu eşya-
ların da Samiye, Leman ha-
nımlarla arabacı Mustafa'ya
ait olduğu anlaşılmıştır.

di namına varis kendi değıl-
mı idi? Şu halde çalışacak ve
o mirasa hak kazanacaktı.

Fennî işlerde söylenen her
söze karşındakini ikna et-
mek için, onunda biraz fennî
kabiliyete malik olması icap
eder. Klod, işte bu noktadan
Fransuvayı irşat ediyordu.

O, bir kere fennin derin-
liğine yükselten bakış kâfi.
O zaman kendi kıymeti
bu delikanlının nazarında pek
büyük bir ehemmiyet alacaktı.

Müsyü Fransuva Dö Trev
Klodun fennî bilgisinden ist-
tifadeye kalkıptı. Bundan
mâksad, bu toy lezi ele ge-
çirmekti. Ona cömezlik ede-
ceğini söyledi. Ve Klod, ir-
şidından muzaffer, mecnu-
nane ona elini uzattı.

Ateş ile barutun yan-
yana gelmesi, aşkın daha doğ-
rusu, tabii kanunun en güzel
ifadesidir.

İki genç, biri Mürsit, diğeri

çüfer. fen denizinde kulaç at-
mağa başadılar. Biri derinli-
ğin manasını öğrenmiş gibi
hareket ederken, diğeri derin-
den korkuyor, kaçmak istiyor-
du. yoksa bu derinlik her iki-
sinde perişan, hatta mahve-
de bilirdi. Fakat Fransuva
böyle düşünmüyordu Kloda
lâzım gelen itimadı talkin et-
tikten sonra mühim bir mese-
le mevzuabahası değildi, Fakat
Klodun bir gün mäsyo Filip
Löhodek tarafına dönməsinden
korkuyordu. Çünkü Filip Klodu
çıldırtaşı seviyordu,

Fransuvanın: Her şeyin
fevkinde aşk, düsturu Klodun
kafasını darma dağın etmişti.
Filip Klodu öptüğü dakikadan
itbaren Klodun Filibe karşı
kalbinde zerre kadar muhab-
bet kalmamıştı. O, ilâhi aşk
istiyordu. Ve Filip bunu çamu-
ra bulamak istiyenlerden idi.

(Devamı var)

ZABITA MUHARRİRİMİZİN MÜŞAHEDELERİ:

Esrarkeşler arasında ALEMLER...

Yazan: Ahmet Süleyman

— 39 —

Esrar cenneti

Hasan sabah esrarkeş cemiyetinde ne yapmıştı?

Bu cennete girecek evvelâ Hasan Sabbanın huzuruna çıkarak okunur üflenirmiş. Ondan sonra da cennetten çıkar çıkmaz kendisi olup onun emirlerine ölüncye kadar itaat edeceğine dair yenin ve kasseme çekilirmiş.

Bunlardan maada üzerinde nekadar para ve kıymetli eşya var alınır iade edilmezmiş. İşte o devirde yaşayan ahmaklar bu gersaite riyaset ederse cennete girer ve mukannen bir ücretle yevmiye hesabı kaç gün kalacaklarsa kalırlarmış...

Cennat, allahın ıssız dağlarından birin eteğine kurulmuş vasi ovanın ucunda küçücük bir kulübe imiş.

İçerisinde Hasan Sabbah ile hünerine vakıf iki bendesi varmış.

Cennete girmek Hasan Sabbahın levendisi olmak isteyenler bu kulübeye gelerek bendegânlara Hasan Sabbahı görüp Cennete girmek istediklerini söylemiş.

Hasbenderlerde mürettep bir program tahtında müracaat eden bir program tahtında Cennet meraklısı olan ahmağı alır doğruca bir post üzerinde

oturan Hasan Sabbahın huzuruna götürürlermiş.

Hasan Sabahta bu ahmak kulu karşısına oturur, onun haleti ruhiyesini anlayabilecek tarzda sorguya çekermiş.

Neticede okur, üfler ve tütsü yaparak ateşin içine attığı ovuç dolusu esrarın testi ile O ahmak kişi güzel bir cennet dalgasına düşürürmüş...

İşte bu cennet sahibi olan Hasan Sabah, esrar içenler arasında kendiside göre büyük bir şöhrat ve büyük birer hürmet kazanmıştır.

Canı sıkılan Hasan ve sabahatın gafaat uman esrarkeşler hemen, bir iki esrarlı sigara çeker, çektikten sonra da doğruca dalgasına düşerek Hasan Sabahın huzuruna ondan sonro da cennete gider.

Fakat, öyle bir gidiş giderki: Cennetten çıkar çıkmaz soluğu doğruca timarhanede alır ve ölüncye kadar onun hulya ve dalgası ile sayıklayıp durur...

İşte, Civan baba da o gün için nasılsa bu cennete girmek ve Hasan Sabahın nuru cemalini görmek istedi.

Bu arzusunu yerine getirmek için gözlerini kapamış, (Devamı var)

Poliste:

Ağır cerh

Mecruh bin lirasını da kaptırmış

Rekabet yüzünden aralarında münafaret peyda olan arpacı hasanla hayvan tüccarı Mustafa Abidin efendiler dün, Çeşme meydanında yekdiğerine tesadüf ederek kavga etmişler, neticede Hasan bıçakla Mustafayı karnından yaralamıştır.

Carih yakalanmış, mecruh ta hastahaneye kaldırılmıştır. Mecruh aynı zamanda cebinde bulunan 1000 lirasının da kavga esnasında Hasan tarafından çalındığını iddia etmiştir.

Boğulurken kurtarıldı

Kadıköy rıhtımında yıkanmak için denize giren sandalcı Çankırılı Hasan oğlu Ethem suların cereyanına kapılarak açığa çıkmış, boğulmak üzere iken iskele hamallarından Arap Orhan tarafından kurtarılmıştır.

Başını yarmış

Ortaköyde Aydın sokağında at canbazı Necati ile Kamil, bir at pazarlığı esnasında kavga etmiş neticede Necati elinde bulunan sopa ile Kamil ağasının başını yarmıştır.

Tabanca ateş almış

Eren köyünde sakin sıvacı Mehmet Efendi dün, istasyon civarında 4 arkadaşı ile hırlikte otomobile binerken cebinde bulunan küçük çapta tabancası ateş almış, sağ ayağına isabet ederek yaralanmıştır.

Cerh

Çatladıkapıda ikisinin de ismi Mustafa olan iki arabacı kavga etmiş, Mustafa diğer Mustafayı yaralamıştır.

Adliyede:

Firarî

Hacı Ömer Mersinde yakalandı

Bundan bir müddet evvel henüz gazetelere aksetmeyen bir vak'a olmuştu. Bahçekapıda Sadıkiye hanında manifatura taciri Kostantin Ef. nin bekçisi Hacı Ömer Efendisinin kendisine bankaya yatırılmak üzere tevdi ettiği 2400 lirayı alıp savuşmuştur.

Aradan bir müddet geçmiş olmasına rağmen Hacı Ömerin Karamürselde bulunduğu tespit edilmiş ve zabıta-ca keyfiyet oraya bildirilmiştir.

Karamürsel zabıtası Hacı Ömeri yakalamış ve bu adam bir jandarma nezaretinde şehrimize getirilmiştir.

Hacı Ömer hakkındaki tahkikat evrakı ikinci ceza mahkemesine verilmiş olup orada muhakeme edilecektir.

Müdafaaaya ka'dı

Şişlide Koz gazinosunda Abdullah isminde birini öldüren Emrazi aklıye hastanesi şoförü Ahmet Ef. nin muhahemesine dün ağır ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Dünkü celsede gazinocu Hacı İsmail ile diğer şahitlerin ifadelerinin telifi için müvacehe yapılmıştır.

Muhakeme iddia ve müdafaa için talik olunmuştur.

Kararda ısrar

Geçenlerde Sultanahmette zevcesi Aygü 11 yerinden yaralıyarak öldüren balıkçı Hikmet 18 sene hapse mahkûm olmuştu.

Bu karar bazı usüllerden temiz mahkemesince nakzedilmiş olduğu c hetle dün tekrar muhakeme edilmiş ve mahkeme eski kararında ısrar etmiştir.

Neler ihraç etmişiz

Izmir ihracatı

Son bir hafta zarfında ne kadar Harice sevkiyat yapıldı

Şehrimiz Ticaret müdürlüğünden aldığımız malûmata göre son bir hafta zarfında ecnebi memleketlere ihraç edilen ticaret emtiamız şu suretle tespit edilmiştir.

Afyon 2747, balmumu 2365, bakla 11610 koyun ve keçi

derisi 9898, halı 7288, çekirdeksiz pamuk 246885, nohut 5175, miyankökü 46759, kepek 50500, palamut 64648, tütün 97553, üzüm 111729, Valeks 6220, yumurta 3005, yün, yapığı, kıl 9494, zeytinyağı 51852 kilodur.

Mücadele İzmir de ne hal dedir?

Karşıyakanın Bostonlı köyünde vukubulan sıtma ile mücadele edilmektedir. Verilen malûmata nazaran mıntakada bir çok kimseler yataklarda imiş.

Alâkadarlar sıtma ile daha sıkı bir surette mücadele için tedbirler aramaktadırlar.

bitti. Kumandan, firariler heyetini ögle yemeğine davet etti.

— 3 —

Okranya ovalarında

Alman karargahında veda Ziyafetinde idik. Şöyle böyle yirmi otuz kişilik bir sofraya terip olunmuştu.

Halâ unutmam. Güya, Berlindeki Adlan otelinin mükellef bir salonunda bulunuyor gibi idik. Soframızda kuş südü eksikti. Desem mübalağa etmiş olmam. Şüphesiz, Odesanın yenecek, içecek nesi varsa hepsi sofraya dizilmişti. İçkilerin nevlerini bilmek için ya İspanya Kralı veya Koktil müteahhası olmak gerekti.

Her şeyi, ganimet mali idi. Alman kumandanlarından Atilla gibi ganimetlerden son bir sofraya yapmışlardı. Öyle ya, Belçika, Fransa, Rumanya, (Devamı var)

Bir kaza Kuyuya düştü boğuldu

Ortaköyde Taşmerdivenlerde Nor sokağında sakin vatman Hüseyin Nuri Efendinin hemşiresi 23 yaşlarında bulunan Şükriye H. dün kuyu başında bulunurken muvazenesini kaybederek kuyuya düşmüş ölmüştür.

Veba vak'aları Vekâlet bir tebliğ neşretti

Sihhat ve içtimai muayenet vekâleti celilesini 11 Temmuz 931 tarih ve hıfzıssıhha 7715 552 numaralı emirnamelelerine tevfi kanun tebliğ olunur. Sihhat vekâleti bir tamim neşretmiştir. Bunda diyor ki: "Yeniden veba vak'aları zuhur ettiği haberi alınan Beiruti limanı muvazenedine karşı, mevcut muayene tıbbiye tedbirine ilâveten fare itilâfi tedbiri dahi konulmuştur.

Polis

Teftiş ediyor

Mülkiye müfettişlerinden Hüsnü Bey, bilumum polis merkezlerini teftişe başlamıştır.

Hiristoyu yaraladılar

Yorgancı esnafından Halit ile Mehmet isiminde iki arhadaş alacak yüzünden Kumbacı yokuşunda bakkal Hiristoyu yaralamışlardır.

Maarif cemiyeti

Şimdiye kadar ne iş yaptı? Yeni seçilen aza kimdir?

Zeki ve fakir talebinin dahil ve hariçte âli tahsillerini itimam için çalışan ve bunun için muhtelif yurtlar açarak faaliyetinde bulunan Türk Maarif Cemiyetinin nizamnamesi mucibince her üç senede bir yapılan kongresinin başladığını evvelce bildirmiştir. Mütummim malûmat şudur:

Türk Maarif Cemiyeti birinci kongresini Ankara'da B. M. M. Reisi Kâzım Paşanın riyasetinde aktetmiştir. Üç senelik faaliyet ve hesap kongrece tetkik edilmiştir. Bu tetkikattan anlaşıldığına göre cemiyet üç sene içinde Ankara, İstanbul, Bursa, Adana ve Çorum'da olmak üzere beş talebe yurdu ile Ankara'da bir ana mektebi açmış bu'unuyor. Bundan başka Avrupada ve İstanbul'da yüksek tahsillerini bitirecek bazı talebeye yardım edilmiş olduğu gibi iki yüzü mütevaciz fakir ve yardıma muhtaç talebeye de muhtelif şekillerde yardımlarda bulunulmuştur. Kongre bu ve buna mümasil faaliyetler hakkında idare heyetine verilmiş olan izahatı ve arzolan hesapları tetkik ettikten sonra muvafık bulunmuştur.

Bundan sonra nizamnamede bade tadilat teklifi olmuş bu tekliflere de müzakere ve intaç edildikten sonra on beş kişilik umumî merkez heyeti seçilmiştir. Bu umumî merkez heyeti azası şunlardır: Umumî merkez heyeti azası:

Nafi Atif B. Erzurum mebusu, İhsan Paşa Giresun mebusu, Aziz B. Erzurum mebusu, Refet B. Urfa mebusu, su, Kemal Zaim B. Konya mebusu, Haydar B. Afyon mebusu, Melâhat Ziya Geyher H. Haydar B. Talim ve terbiye şurasından, İhsan B. Talim ve terbiye reisi.

Faik Reşit B. Nefriyat müdürü Asım B. Erzurum mebusu Emin B. Maarif müsteşarı Avni B. Talim ve terbiye şurasından Fuat B. orta tedrisat müdürü umumi Kemal B. Baş vekâlet müsteşarı.

İdare heyetinde:

Nafi Atif B. Erzurum mebusu İhsan Paşa Giresun mebusu Kemal Zaim B. Konya mebusu Kemal B. Baş vekâlet müsteşarı Ali Haydar B. talim ve terbiye şurasından intihap edilmişlerdir.

Behçet Bey

Dün avdet etmemiştir

Dün, beklenen bütün ihtisarı umum müdürü Behçet B. şehrimize gelmemiştir.

Behçet B. ancak bir kaç gün sonra gelebilecektir.

Darülfünun bütçesi

Darülfünun bütçesi, henüz tebliğ edilmemiştir.

Bir iki güne kadar tebliğ beklenmektedir.

Tahkikat başlıyor

Senbenua Fransız mektebindeki dayak hâdisesi hakkında maarif müfettişleri tarafından yapılan tahkikat işlemi edilmek üzeredir.

Meclisteki istizah takriri celsesi

Celse zabıtları

— 6 —

Meclisteki son matbuat münakaşalarının zabıtlarını aynen neşrediyoruz

Şikâyetçiyiz.. Bizim gördüğümüz manzarada hürriyeti matbuat formülünün üzerinde bir takım muzır hâşerenin, kakikaten matbuat hürriyetini yıkan muzır hâşerelerin toplandığıdır.

Bu gün hiç birimiz memleketi tahrir ederek en adi bir hastalığın başı boş bir kıl masına katıyen müsaade edemeyiz. Bunun için Hükümetimizi teşkil eden zevattan neden bu suretle bulatırıcı bir mahiyet arzeden bir hastalığın memleketi kaldığını ve neden buna karşı tedbir alınmadığını sormak mecburiyetinde bulunuyoruz. Arkadaşlar; bizim istediğimiz hürriyeti matbuat formülü üzerindeki zehir saçan ve gittikçe yayılan hâşereye bir (anti septik) bulmaktır. O hâşereyi itilâf için bir formül istiyoruz. Çünkü o muhalefet matbuatının eserlerini ve özerlerini burada tekrar etmek bir cinayet teşkil eder, çünkü onların yazıları için hususi bir lûgat yapmak lazımdır. Onlar bizim anladığımız lisanla yazmıyorlar. Kü han beylik ve şakavet mensubinin kullandığı bir lisan kullanıyorlar. Bir çoklarımızın bu matbuat bizim işlerimizin fena ve kendi düşüncelerinin eyi olduğunu söylüyorlar. Arkadaşlar madamki bu kadar eyi düşünen ve madamki bu kadar zekâ sarfeden, madam bu kadar Milleti düşünen insanlardır, neden iki haftadanberi Millet Meclisinin mesaisini takip etmiyorlar ve bir kelime yazmıyorlar? Birtakım hâdisattan ve bunun etrafındaki istisralardan doğmuş bunca mesai sarfedilerek vücuda getirilmiş değil devletin ırcalı, ve mebusları, dışarıda bütün Milleti alâkadar etmiş gayet mühim

kanunlar müzakere ediyor, hattâ bunlardan bir iki tanesi kesbi kanuniyet ediyor da bu kadar yüksek ruhlu olan bu adamlar neden dolayı bu noktalarda zerre kadar alâka göstermiyorlar. Eğer zerre kadar memleketi hizmet etmek emelinde olsaydılar, belki yeni baştan bir hata işerisine girdiğimizi görerek bizden evvel kaleme sarılarak şu veya bu noktadan bizi ikaz ederdi.

Arkadaşlarım: Sizin günlerce gözlerinizi yoran ve beni okumakla yoran bu kanunlar hakkında tek bir kelime gördünüz mü? Hayır. Yazamazlar, onlar yazamazlar Çünkü milli kaynak olan buradan çıkan veya buradan kuvvet alan hükümetin gırdığı eserler bir abidedir. Fakat onlar abideler bakamazlar. On arın gözü daima aşağıdadır. Onların asırlardanberi Babiali kaldırımları altında gizlenen levsilere bakmaktadır. İzmirdeki faciaların kokusunu aramaktadırlar. Muhalefet matbuatının başımıza çıkardıkları galle yalnız siyasi değildir, bunun bir de ahlâki kısmı vardır. Siyasi cepheden daha mulevves bir hareketleri vardır ki daha muzır bunun hedefi ne sizsiniz, ne ben. Hedefi doğrudan doğruya namus aile namusu, saf gençlik tir arkadaşlar!

Arkadaşlar: Hususi lûgatlar ancak anlayabileceğiniz y zılarla aile namusunu, aile bağlarını, evlilik hayatını, yetitirdiğiniz ve üzerinde titrediniz kızlarınızın haysiyetine çocuklarınızın gereksinini ihlâl edecek yabancı bir t kim neşriyat ile doludur. Türkün en kuvvetli fazileti olan namusuna dokunan bir poçavra haline gelmişlerdir.

(Devamı var)

ENVER PAŞA

Turan Imparatoru!

Hatıratını yazan: .I.L.

— 16 —

Enver Paşa, Okranya ovalarını tayyare ile geçmek niyetinde idi. Fakat tayyare yoktu!

Bu haberler, firarilerin neşlerini kaçırmıştı. İstanbul firarı, emin bir şekilde geçmişti. Fakat, Okranya yollarından geçmek tehlikesi önünde soğuk terler dökmeğe başlamışlardı. Enver kumandanı dedi ki: Tayyare ile gitmek mümkün değil mi?..

Kumandan bu suale sert bir cevap vermişti.

— Sizi nakledecek tayyaremiz yok. Eğer, tayyare ile gitmek isterseniz, Berline haber vermek Berlinde tayyare getirmek lazım ne çare ki,

telsiz telgraf tesisatını da kaldırdık.

Talât Paşa, Enverin Almanca göğüşmesinden bir şey anlamamıştı. Kumandanın ne söylediğini sordu, kendisine tayyare seyyahatı teklifini söyler söylemez:

— Bu olurşey değil. Heyet tayyare ile seyyahat etmek istemez dedi.

Şüphe yok ki, anı bir sükut tehlikesinden korkuyordu. Cesur sadrazam, hayatının son günlerini huzur ve sükün içinde geçirmek niyetinde idi. Nihayet bu münakaşalarda

SON DAKİKA

Irak kralı Hz. nin Gazi Hz. lerine telgrafi

Ankara, 15 (A.A.) — Irak kralı Faysal Hz. leri Türkiye topraklarından ayrılırken Karaağaçtan Reisicumhur Hazretlerine atideki telgrafiye göndermiştir:

Reisicumhur Gazi Mustafa Kemal H. zretlerine
Sevgili Türkiye'den ayrı-
lırken en evvel zati riyaset-

penahil-rine kalbi teşekkür-
lerimi takdim etmek isterim.
Büyük himmetinizle güzel
güzel lakabına keşbi istih-
kak eden Ankarada, Türki-

yenin diğer yerlerinde, zati
devletlerinden, gerek Cüm-
huriyet hükümeti erkânından,
efradı milletten gördüğüm
hüsni kabul ve misa-
firperverlik iki millet ara-
sındaki samimi muhabbete
bir delil olacak kalbimde se-
vimli ve unutulmaz hatıralar
bırakmıştır.

Zati riyaset penahlarının
şahsi saadeti ve Türk milleti
necibesinin refah ve teallisi
için temenniyatının kabulünü
rica ederim. Faysal

Rayıştağın içtimasını istiyorlar

Buhrandan Almanyada halknümayişler yapıyor

(Krallık taraftarları) ünvanı ile Ber-
lin de yeni bir fırka teşekkül etti

Nümayişlerin men'i

Berlin, 14 (A.A.) — Kolon-
ya ve Hamburg memurları,
aksi emir verilinceye kadar
sokaklarda nümayişler icra-
sını ve alaylar teşkilini menet-
mişlerdir.

İçtimaa davet

Berlin, 14 (A.A.) — Rayış-
tağ komünist grubu M. Loe-
beyi parlamentoyu acilen top-
lamağa davet etmiştir.

Halkınar grubu içtima ta-
rihi olarak 16 Temmuz saat
üçü, ve müzakereat ruzaimesi
olarak aşağıdaki maddeleri
teklif etmektedir.

1 — Hükümetin harici si-
yaset hakkındaki raporunun
okunması.

2 — Hükümetin memleke-
tin felâketli bir şekil almış
olan iktisadi vaziyeti hakkın-
daki raporunun okunması.

3 — 5-6-31 tarihli maafi-
yet emirnamesinin ilgasını ta-
lep eden komonist takririnin
okunması.

Heyetle taraftarları da par-
lementonun içtimaa davetini
istemektedirler.

Versailles muahdesinin ye-
niden tetkiki, tamirattan mü-
tevellit taahhütlerin feshi, müs-
temlekâtın iadesini ve mecbu-
rî askerlik hizmetinin tesisini
talep ediyor.

Fırkanın âlameti ortasında
beyaz zemin üzerine siyah
krallık taci olan kırmızı bayrak-
Uniforma ümit rengi yani ye-
şil olmaktadır.

Fırkanın ilk beyannamesi
bu gün neşredilmiştir. beyan-
name gerek halk arasında ge-
rekse siyasi mahafilde oldukça
istihza ile karşılanmıştır.

Mercurbank

Viyana, 14 (A.A.) — "Ga-
zette de Midi"ye nazaran
Mercurbank kışelerini muvaka-
ten kapamıştır.

Yeni bir Alman fırkası

Berlin, 14 (A.A.) — Alman-
ya, da krallık taraftarları ün-
vanile müessisleri meçhul yeni
bir fırka vucut bulmuştur. Bu
fırkanın kanaatine göre Al-
manya ancak haidan azasın-
dan İleri gelen anasının bağa
geçmesiyle kurtulabilir.

Yeni fırka nizamnamesi-
nin projesine göre parlamento
tarikite bir kral intihabı iste-
nilmektedir. Velmar; teşkilâtı
esasiye kanunu esas itibarile
kabul etmekle beraber fırka
fırka komünist veya faşist her
tür diktatörü reddediyo.

Londra, 15 (A.A.) — M.
Henderson Paris Kale treninde
Röyter muhabirine beyanatta
bulunarak Paris ve Berlinde
icra edeceği mülâkatlara tel-
mih ettikten sonra bilhassa
bu-ların yegâne gayesi noktai
ihtilâflarını telif etmek

ve M. Hooverin başlamış ol-
duğu işi ilerletmek olduğunu
söylemiştir. Mumaleyleh de-
miştir ki: Bazı mahafilde İn-
gilterenin Almanyaya mu-
avenet hususunda bir takım
şartlar ileri sürmüş olduğu
iddia olunuyor. Hal, bu mer-
kezde değildir. Britanya hü-
kûmeti Hoover plânının kayt
ve şartsız kabul etmiştir. İn-
giltere, yalnız hali hazırda
müsküllere bir hal çaresi bul-
makta alakadardır. Aynı ha-
leti ruhiyeyi Paris ve Berlin
de de bulacağımıza kaniim.

M. Henderson Fransız-Al-
man itilâfını teşkil ve bu su-
retle Avrupada itimadı tez-
yit için her şeyi yapmanın
fevkalâde ehemmiyetini kay-
deylemiştir.

Nevyork, 15 (A.A.) — Al-
man aya çalışmış olan 10
milyon dolarlık kredinin tec-
didli haberi federal Reserv
bank muhitinde alelele kar-
şılanmış ve bu hususta hiçbir
mütalea serdedilmemiştir.

Bankalar muhitinde Alman-
yaya yeni bir kredi açılması
hususunun resmen derpş edil-
memiş olduğu söylenmektedir.
Maamafih bazı bankalar
manzâm bir istikraz ihtimalin-
den bahsetmektedirler.

Alman hükümetinin beyannamesi

Berlin, 14 (A.A.) — Kabi-
ne dün gece ve bu sabah ya-
ptığı iki içtima bittikten sonra
bir beyanname neşretmiştir.

Hükümet bu beyanname-
sinde Alman milletinin soğuk
kanlılığına ve itidallini muha-
fazaya davet etmekte, Al-
manyanın nefsine itimatta de-
vam ettiği takdirde bu günkü
zorlukları yeneceğinden emin
olması lâzım geldiğini kay-
deylemektedir.

Bu beyannameye rağmen
halk arasında bir telâş ve
korku baş göstermiştir. Ahali
kredi müesseselerinin ve tasar-
ruf sandıklarının etrafını sar-
mıştır. Bu müesseseler mevdu-
atın toptan geri istenmesi kar-
şısında tediyat nisbetini yüzde
beşe indirmeye mecbur olmuş-
lardır.

Kabinenin verdiği bir kar-
rar mucebinde bankalarla bor-
salar bugün ve yarın kapaklı
bulunacaklardır.

Hambourg, Dusseldorf, Stutt-
gard şehirlerinde nümayişler
yapıldığı haber alınmıştır.

Borsalarda vaziyet

Paris, 15 (A.A.) — Alman-
yada hüküm sürmekte olan
mali karışıklık ecnebi borsa-
larında bir takım teğevvüslere
sebeptir. İsviçre borsala-
rı Alman tahvilâtını ve dö-
vizini borsa fiat cetveline koy-
mağa nihayet vermiştir.

Meclis dün de toplandı

Şûrayı Devletten şikâyet edildi. Borçlar meselesi müzakere edildi

(Birinci sayfadaki devam)

temiz bir rakam elde etmesi
olduğunu işaret ederek mezkûr
müdiriyetin bu hedef üzerinde
çalışmakta bulunduğunu söyle-
miştir. İstatistik umum müdür-
lüğü bütçesi 44,296 lira olarak
kabul edilmiştir.

Diyanet işleri reisliği büt-
çesi 460350 lira olarak kabul
edilmiştir. Muteakiben Mali-
ye vekili bütçesinin müzake-
resine geçilmiştir. Gazetelere
verilecek primler hakkındaki
faslın müzakeresine muna-
sebetile söz alan Rüşti Bey
(Bursa) bu tahsisatın kal-
dırılması lâzım geldiğini
matbuatın kıymetini takdir
etmekle beraber kendisinden
beklenen hizmetti yapmadığını
söylemiştir. Maliye vekili ve
bütçe encümeni reisi mevzu
tahsisatın gazetelerin sırf inkı-
lâp dolayısıyla duçar oldukları
zararları kargılamak için mu-
ayyen seneler zarfında verile-
cek primlere ait meclise ka-
bul edilen bir kanuna
tevfikan konulduğunu söyle-
mişlerdir.

Tahsisatın kaldırılması hak-
kında Rüşti Bey (Yozgat) ta-
rafından verilen takrirler reye
konularak kabul edilmiştir.
Maliye bütçesi 26,446.000 lira
olarak kabul edilmiştir.

Düyunu umumîye bütçe-
sinin müzakeresinde müstakil
mebuslardan Sırrı bey (Koca-
eli), borçlar meselesine te-
mas ederek hükümetten bu
hususdaki noktai nazarı sor-
du. Ve hükümetçe dermeyan
edilen şartların neler olduğu-
nu ve neden kabul edilmedi-
ğinin izahını istedi.

Emin Bey Eskişehir, Türk
milletinin hiçbir vakit borcu-
na karşı sadaketsizlik göster-
mediğini, ancak bu günkü
takatının bu borcu ödemeye
müsaıt bulunmadığını söyledi.
Ve bütçeye mevzu tahsisatın
muamele vergisine karşılık
tutularak tayyedilmesini ve
mezkûr verginin kaldırılması
suretile memleket ileride
borçları ödeyebilecek bir kabi-
liyet verilmesini teklif etti.

Rasih Bey (Antalya) Türk
milletinin içinde bulun-
duğu sıkıntılı vaziyette, büt-
çesinde mühim tasarrufat
yaparken alicanabane hare-
ket ederek dayınlara tediyeye
kabiliyeti görüldükleri takdirde
bu parayı tediyeye edeceğini
söylemiş olduğunu hatırlata-
rak Türkün herhangi bir su-
retle esaret altına alınması
na imkân olmadığını ve böyle
bir akibete uğra-
mamak için her fedakâr-
lığı yapabileceğini ve her şey-
den evvel milletin göz önünde
bulundurmak icap ettiğini
beyan etmiş ve Emin Beyin
teklifine iştirak eylemiştir.

Mazhar Müfit B. (Denizli)
bidayettenberi Osmanlı borç-
larının tedivesine aleyhtar
olduğunu beyan ederek, bu
paranın tayyî ile M. bütçesinin
yapılmış olan tasarrufatın i-
esim mütalea da bulunduğunu

Müstakilerden Rüşti Bey
Bursa Umumi sıkıntiden baha-
ederek Amerikak reisi cümhu-
ru M. Hoover'in teklifine te-
mas etmiş ve bütün dünyanın
borçları tecil için çalıştığı bir
devrede bu efendilere buyuru-
nuz alacaklarınıza deymeyiz.
 demiştir.

Maliye Vekili Abdulhaluk
Bey, bütçeye mevzu olan bu
paranın tahaddüs etmiş bir
sitatokonun muhafazası kondu-
ğunu ve dayınlarla takatimizle
mütenasip bir tarzı tesviyeye
varıncaya kadar bunun muha-

faza edileceğini söylemiştir.

Başvekil İsmet Paşa söz
alarak şu beyanatta bulun-
muştur.

Arkadaşlar buhünkü vaziyet
şudur : 928 mukavelesinin
bu memleketin takati harici-
inde olduğu mali ve iktisadi
bir buhran ile tezahürat ve te-
eyyüt etti. Bu sabit olduktan
sonradırki hamillerle müzake-
re açtık. İlk müzakereler ne-
ticesinde ve iktisadi vaziyet-
inde de yardımla bu temeslar
arasında fili bir istatoko hâ-
sil oldu.

Buna nazaran geçen sene
5 milyon kadar bir para ver-
dik.

Bir taraftanda onlar kon-
feranslar yaptılar. Murahhas-
larını tayin ettiler. Hülâsa,
müzakereye girdik ve bu mü-
zakere devam ederken istatoko
muhafaza edildi. Gerçi bu
istatoko üzerinden sene de
tediyeye başladığımız paranın
hukukan kabul edilmediğini
görüyoruz, yani tediyeye ediy-
ruz memnun olmuyoruz; bu
hususla kat'i bir itilâf hâsil
olmayınca kadar tediyeye et-
mekte maddet n' fayda yoktur.
Bravo sesleri alkışlar.

Müsaade buyurun, esaslı
bir noktai arz etmek isterim,
bu borçlar meselesinde bizim
esaslı bir iddiamız vardır, oda
Osmanlı borçlarından bize
düşen hisseyi memleketin tâ-
katile mütenasip bir hudut
dahilinde tediyeye etmek istiy-
ruz, esasını reddetmiş değiliz.
Binaenaley bu defada bu esası
kanunen muhafaza etmek ist-
teriz.

Bu noktai nazardan bütçe-
de bulunmasına lüzum var-
dır, ikinci bir mesele açılmış
olan müzakere inhiha etmiş
değildir. devam edecektir. ve
birçok intibalarımız ve hususî
malumatımıza göre bu bütçe
senesi içinde bu itilâf kat'i
neticeye vardiirmek ihtimali var-
dır.

Bize düşen hisseyi mem-
leketin takatile mütenasip bir
hudut dahilinde tediyeye etmek
istiyoruz. Esası reddetmiş de-
ğiliz. Biunenaley bu defa da
bu esası kanunen muhafaza
etmek istiyoruz. Bu noktai
nazardan bütçede bulunma-
sına lüzum vardır. İkinci bir
mesele. açılmış olan müza-
kare inhiha etmiş değildir.

Devam edecektir. Ve bir
çok intibalarımız ve hususî
malumatımıza göre bu bütçe
senesi içinde bu itilâf kat'i bir
neticeye vardiirmek ihtimali
vardır. Esası muhafaza etmek
için ümit ettiğimiz bu itilâf
havasını bozmamak için ve
ümit ettiğimiz gibi itilâf hasıl
olursa bütçemizde tediyeye
ilecek bir para bulunması için
bu tahsisatın bütçemizde ipka-
sına müsaadenizi rica ederiz.

Vasîf Bey (İzmir), meşru
taleplere muhatap olan dele-
gelerin vaziyeti idrak etmek
zekâ ve kabiliyetinde olduk-
larını ve Başvekil Paşanın be-
yanatlarından sonra bütçenin
bu maddesi üzerinde daha
fazla tevakkufa mahal olma-
dığını söylemiştir.

Süleyman Sırrı Bey (Yoz-
gat), tahsisatın tayyî hak-
kındaki tekliflerinde ısrar et-
miş ve faslın kapatılmaması
için bir lira bırakılmasını ileri
sürmüştür. Aynı suretle Maz-
har Müfit Bey (Denizli),
noktai nazarımda ısrar ede-
rek takririni müdafaa etmiştir.

Başvekil İsmet Paşa tekrar
kürsiye gelerek atideki iza-
hatı vermiştir.

Görüyorum ki Büyük Mec-

Otobüsçülerin davası

(1 inci sayfadaki devam)

ayene neticesinde kısmi azami-
nın bozuk olduğunu görerek
seyrisseferden menetmiştir. Be-
lediyenin bu hareketi dolayisile
otobüsçülerin fikirlerini sorduk.
Bunlardan biri bize dedi ki:

— Bunca senedir bizim
otobüslerimiz bu yollarda işle-
yip duruyor. Belediye şimdiye
kadar ses çıkmamışta, sene-
lerden sonra otobüslerimizin
çürük olduğunu iddia etmiş..
Bu ne dereceye kadar doğru-
dur bilemeyiz!..

Biz otobüslerimizin sağlam
olduğu iddiasındayız..

Seyrisseferden menedilmiş
olmamız dolayisile Belediye
aleyhine dava açıp tazminat
isteyeceğiz. İş mahkeme hal-
ledecektir. Belediyenin bu ha-
reketi haksızdır.

lisin vaziyeti hakkında tefer-
ruatiyle malûmattar olması
daha faydalıdır. Eğer 928
mukavelesini tatbik edebilecek
ona göre tediyeye yapabilecek
vaziyette olsaydı bu sene 18
milyon Türk lirası yani bir
milyon 800 bin İngiliz lirası
istenirdi.

Geçen sene çıkan buhran
üzerinde memleketin bu tedi-
yatı aynen yapmağa takati
olmadığı sabit ve zahir ol-
duktan sonra geçen sene beş
milyon Türk lirası verdik.
Böyle fili bir istatoko hasıl ol-
du. Şimdi busene koyduğumuz
para geçen sene konmuş
olan paranın devamıdır.

Statokonun tatbikidir. Mü-
zakere esasında bir rakam
mes'elesi birde sistem mes'elesi
vardır. Bize telkin olunan su-
reti hal şu idi: Bir milyon ister-
lin verilisin ve bu bir milyon
isterlinin yarısını kendi büt-
çemizden verelim ve yarısını
borç olarak tedarik edip vere-
lim. Bu tarzı hal ile iki seneyi ge-
çirelim, ondanda sonra vaziyet
yeniden mütalea olunur. Ya-
hut mukaveleye aodet olunur.

Bize telkin olunduğunu
söylediğim fikir işte budur.
Bizim esas addettiğimiz nok-
ta. ise şudur : Bu sene iki se-
nelik muva kkat bir itilâf ile
bir tarzı halle varırsak ve iki
sene sonra 1928 mukavelesile
bu memleketin tediyeye taati
olmazsa bir tehlike hâsil olur.
dişimizden tırnağımızdan ar-
tırdığımızda fazlalık olursa
o fazlalıkla daima artmakta
olan bir borcu mütemadiyen
tediyeye etmek mecburiyatında
kalacağız. Bu, memleketin
atısı için inkışafını güçleştire-
cektir.

Hülâsa bütün tasarrufatı-
mız, bütün emeklerimiz ve
gayretlerimiz memlekete sar-
lunmaz gibi bir haleti ruhiye
meseleyi çok müşkül bir va-
zियete sokar ve işgal eder.
Meseleyi samimi. doğru ve
kat'i olarak halletmek için
bir diyordu ki : 800 bin İngiliz
lirası verelim ve bu şekilde
Osmanlı borçları meselesi
meselesi daimi ve sabit bir
taahhüt olarak bu memlekete
kalsın ve herkes bunu bilsin.
Yalnız bu bir iki sene için
800 bin İngiliz lirasını hem
bütçe noktai nazarımdan hem
vaziyeti muhafaza noktai
nazarımdan tediyeye etmemiz
mümkündür.

Bunun yarısını bütçede
bırakalım ve diğer yarısını da
borç olarak tehir ederiz:

Badehu diğer bazı mebuslar
söz almışlardır. Mebusların
istihzalarına Dahiliye vekili
Şükrü Kaya Bey vevap ver-
miştir. Bunun üzerine müza-
kere ve münakaşalar olmuş
ve Hariciye vekili Tevfik Rüş-
ti B. muhtelif meseleler üze-
rinde tevekkuf ederek izahat
vermiştir. Dahiliye vekilinden
sonra diğer bazı mebusları
söz almışlardır. Böylece içtimaa
nihayet verilmiştir.

Banka Mü. ticaret müdiriyetinde

(Birinci sayfadaki devam)

lece anlaşılmaktadır.
Baldeki beynelmilel tamirat
bankası ile Alman milli ban-
kası reisi Luther arasındaki
müzakeratın intacını beklemek
lâzım!

Dün, Doyçe Oryent bank
müdürü Herr post ile Doyçe bank
müdürü Herr Grunberg Tica-
ret müdürü Muhsin Beyi ziya-
ret etmişlerdi.

Banka direktörleri Muhsin
B. in nezdinde iki saat kalmışlardır
ve mühim müzakerelerin cere-
yan ettiği anlaşıyor.

Fakat, bu hususta ketumi-
yet muhafaza ediliyor. Yalnız
her iki bankanın da mali va-
ziyeti hakkında izahat vermiş
ve henüz tediyeye izharı acze-
dilmemiştir.

Yalnız, Doyçe oryent
bank dün piyasaya 70,000 Ster-
ling arz etmiştir.

Bundan borsa müteessir ola-
cağı ve Sterlingde 1030 müstakar
bulunacağı için borsa komi-
serliğince bir miktar Sterling
mübayaa edilmiştir.

Mali mehafilde dün diğer
bir sayfa daha çıkmıştır. O da
Selânik bankasının tatili faa-
liyet edeceğine dairdi. Fakat
bu haber teyyüt etmemiştir.

Tatili tediyat eden Ticaret
ve Sanayi bankalarına gelince
bu hususta müsbet, menfi
rivayetler var.

Fakat, henüz bu bankanın
da vaziyeti tevzuu etmemiştir.
bir kaç güne kadar ya banka
tekrar küşat edilecek, yahutta
büsbütün kepenkleri inecektir,
Şehrimiz Alman sefare-
tinin tebliği

Son hafta zırfında vuku
bulan kesif döviz ve altın
sarfı dolayisile bankaların
para ihtiyaçlarını kâfi derecede
temin için Rayışbankın
serbesti hareketi tenakus et-
miştir. Bu cihetle Danat ban-
kası terki faaliyet buhranına
duçar olmuş ve gışelerini 13
Temmuz 1931 tarihinde ka-
pamıştır.

Buhranın umumî iktisadiya-
ta sırayetine mani olmak için
Danat bankasına vukubulan
tediyatı hükümet bir emirna-
me ile tekkellüf etmiştir.

Banka için bir komiser tayin
edilmiştir. 13, 14, ve 15 temmuz
tarihli emirnamelele rayş-
bank müstesna olmak üze-
re bankalar, tasarruf san-
dıkları ve sair kredi müesse-
seleri tatil edilmiştir.

Bilhassa maaşlarla gündelik-
leri ve işsizlerin aldıkları
yevmiyelerin temini tediyesi
için hükümet başkaca emir-
nâmeler ihzar etmektedir.

Borsaların bu hafta niha-
yetine kadar kapalı kalmaları
muhtemeldir.

Hükümet bu gibi tedabir
ile buhranı lokaliz ettiğini te-
menni etmektedir. Ecnebi
memleketlerde mark piyasası
sağlamlaştığı cihetle umumi
bir memnuniyet hükümferma-
dır.

Raportör geldi

Ticaret odası raportörlerin-
den Hakkı Nezihi Bey dün
Avrupadan avdet etmiştir.

KÜÇÜK HANLAR

Meraklı gençlere veşik Bey-
lere müjde; Yeni son moda
iskarpin kalıpları getirdik. İs-
tediğiniz ayakkapları ancak
bayzitte Leblebicilerde Sey-
ustada bulacaksınız..

Hazırlanmış bütün müstahzarat arasında **FAYDA DAHA MÜHLİK, DAHA MÜESSİR VE YARI YARIYA DAHA UCUZDUR.**
Bütün devair ve müessesat FAYDA istimal eder. Sinek, tahtakurusu, hayvanat ve nebatat ve eşya üzerindeki pire, böcek ve bütün haşaratı bir saniyede öldürür. Leke yapmaz. Yerli mahdır. Hasan ecza deposu

TIYATRO ve SINEMA

ÜSKÜDAR

Hâle sinemasında
Kafe Şantan

Müessili

Dolli Davis

Duhuliye 10 kuruştur

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden:

Alayeli zade Mahmut beyin Nişantaşında Harbiye caddesinde Purozantal apartmanında mukim Amonim Karaso efendi bulunamadığı hasebile olbaptaki dava arzualı ilân tebliğ edilmiş binaenaleyh bu iş için tahkikat günü olarak 8 Eylül 1931 Salı günü saat 14 te olarak tayin edilmiş olduğundan yevmi ve vakti mezkûrda gelmediği takdirde hakkındaki tahkikatın gıyabında devam edildiği tebliğ makamına kaım olmak üzere ilân olunur.

İstanbul 3 üncü icra memurluğundan:

Tamamına 25125 lira kıymet takdir edilen Maamutpaşada Hacı Köçek mahallesinde Cami sokağında eski 13 yeni 40 numaralarla murakkam mağazanın beşte bir hissesi açık arttırmaya vaz edilmiş olup 3 8 931 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 18 8 931 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 ten 17 ye kadar İstanbul 3 üncü icra dairesinde açık arttırma ile satılacaktır.

Arttırmaya iştirak için yüzde yedi teminat akçesi alınır. Mütetakim vergiler ile Beledide resimleri ve vakıf icaresi müşteriyeye aittir.

Hakları tapu sicillerle sabit olmayan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müspiteleri ile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerle sabit olmayanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kılınarak alâkadarların icra ve iflâs kanununun 119 cu maddesi hükmüne göre tefviki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 930 4477 dosya numarası ile memuriyetimize müracaatları ilân olunur.

Gü hane tatbikat mektep ve serriyatı müdüriyetinden: Pratişiyen etibbaya (manken tatbikat) kursu 1 Ağustos 1931 Cumartesi gününden itibaren başlayacaktır. Devam etmek isteyen etibbanın Cumartesi, Pazartesi ve Perşembe günleri saat 10 12 arasında ve âdiye muayini Doktor Yusuf Ziya Beye müracaat etmeleri rica olunur.

Doktor Agop Essayan

Langa cami sokak No 16
Hergün hastalarını kabul
ve tedavi eder.

Emrazi zühreviye tedavihanesi

Dr. Aristidi

Eminönü Karakaş han 18

İstanbul 8 inci icra memurluğundan: Bir deynin temini istifası zımında mahcuz ve fureh'u mukarier panto on ve ceket ve sairinin Çarşıykebirde Bodrum hanında 21-7-931 tarihine müsadif salı günü saat 12 den 14 de kadar furuht edileceğinden talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Nekahat devresinde mutlaka

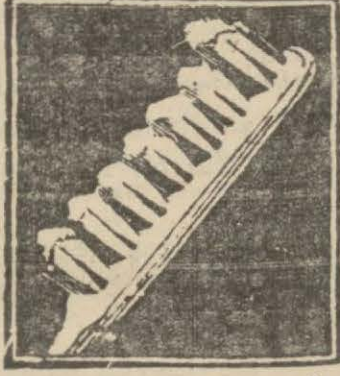
FOSFATLI ŞARK
MALTHULÂSASINI

Kullanınız. İştihanızı açar ve az zaman zarfında kuvvetinizi iltisap edersiniz. Her eczanede satılır.

BİOKS

DIŞ FIRÇALARI

Taksim edilmiş fennen ve biolojik kavaidi daire-sinde temizlenmiştir.

Kılların cins ve vaziyeti ağızı mükemmelen temiz emeğe müsait kılın.

Bioks dış fırçaları ve diş macunu Türk Diş Tabipleri Cemiyeti tarafından tavsiye edilmiştir.

Bu gece
MUHLİS SABAHATTİN BEY
KIZKULESİ PARK ve PLÂJINDA
HIKMET RIZA HANIM, DARÜTTALİMİ MUSİKİ, ORKESTRA
CAZ DÂNS VESAİRE

Duhuliye 5 Meşrubat 25 Kuruştur.
Her yere vapur ve otobüs

AVDET İÇİN: Temin edilmiştir.

MÜJDE! MÜJDE!

Açılması sabırsızlıkla beklenen ve her türlü esbabı istirahatı temin edilen

KIZ KULESİ PLÂJİ

Yarın açılıyor. Fiatlar her yerden ehvendir.

Saadet istihbarat odasından:

Yerli mallar üzerine veresiye muamele yapılır.
Masrafı badehu ahzedilmek üzere dava deruhte olunur.

Hanımların elişleri satın alınır.

İstemediğiniz zaman paranız iade edilmek şartile Yalova'da deniz kenarında argını 2 kuruşa yer satılır.

Derhal dükkânınızın isticar edilir.

Kabul saatları: Beyler: 8 - 9 Hanımlar: 12 - 13

Tahriri müracaat dahi kabul olunur.

Sultanahmet'te tramvay tavakki mahalli karşısınaa No: 26

Büyük Tayyare
piyangosu

11inci Tertip 1inci Keşide

11 Ağustos 1931 dedir.

Büyük İkramiye
30,000 liradır

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000,
Liralık İkramiyeler ve 20.000 Liralık
Bir Mükâfat Vardır.

Banka Frankoaziyatik

Anonim Şirketi

SERMAYESİ: 25.000.000 Frank

Merkezi idaresi; Paris, Burdo (Boudrean) sokak NO. 9

Şubeleri: İstanbul, Galata, Voyvoda caddesi No. 102

Telgraf adresi: Frasiabank

Telefon Beyoğlu 1421 2-3

Posta kutusu Galata No. 376

"Harbin Mukden,"

Bilcümle Banka muamelatı

Hesabatı carieye küşadı - Vadesiz ve vadeli tevdiat - Tasarruf sandığı - Mekûkâtı ecnebiye kambiyo, esham ve tahvilât alım satımı - Senet iskontosu - Esham ve tahvilât bedellerinin tahsili - Adi ve sirküler itibar mektupları - Esham ve emtia üzerine avans - Ecnebi memleket üzerine kredi küşadı - Esham ve tahvilât muhafazı vesaire

Türkiyenin en nefis ve en çok satan gazetesi

Allo! Allo!

Bugün Avrupa mecmualarına yakın zenginlikte ve

nefasette intişar ediyor

Esrarengiz adam

Bütün dünyayı hayrete ve dehşete

veren bir manyatizördür

Genç kızlarımıza açtığımız ankete

fevkalâde meraklı cevaplar

Güzide osman Hanım ve matmazel Anjel ne diyorlar?

Maymunlar arasında bir çizvit

1932 Haziran 15 te (Kostantini)n

defineleri meydana çıkıyor!

Sıhhî ahlâktan maksadınız nedir?

Fevkalâde şayanı tetkik ve dikkat cevap

Sakin deliler koğuşunda

Fatmanın itirafatı

Çok müzeyyen bir hikâyedir

Daima gülen kadın

Mekteplilerimiz arasında anket

bu sefer üç mektebin cevabı var

Muhabirlerin iki sahifesi

Kudurmuş büyük zabıta romanı - Karakterinizi -

söylüyoruz - Kadın vücutlarındaki esrar

Medyumumuzun şayanı dikkat cevabı

Fakirin ifşaatı

Çocuk sahifesi - Mektepli sahifesi

Nefis ve bol renk - Fevkalâde tabı - bilmeceler -

Karilere cevaplar - Ayrıca birçok yazılar

İzmit şubesi

Avukat Ethem

Ruhi

İzmit te Demir yolunda 229 numaralı yazıhaneyi yeniden şube olarak küşat eyledim. İzmit, Eskişehir, ve İstanbul ağır ceza muhakemeleri ve hukuk muhakemeleri gayet ehven geratle kabul idilir biles ve fakir olanların işleri m-ccanen takip ve muhakemeleri görür.

Dr. Hafız Cemal

Dahili hastalıklar mütehassısı

Cumadan maada her gün öğleden sonra saat (2,30 dan 5) e kadar İstanbul bulda Divan yolunda (118) numaralı hususi kabinesinde dahili hastalıkları muayene de tedavi eder.

Telefon: İstanbul 2398

Doktor

Fuat Sabit

Ankara caddesi Cihan kütüphanesi üstünde No. 66
Telefon: İstanbul 2385

Doktor Feyzi Ahmet

Cilt, saç ve zührevi hastalıklar mütehassısı Cumadan maada her gün saat 10 dan 6 ya kadar hasta kabul edilir.

Adres: Ankara caddesi

No. 43

Telefon: İstanbul 3899

Selânik Bankası

Tarihi tesisi: 1888

Sermayesi

Tamamen tediye edilmiş:

30,000,000 Frank

Merkezi idaresi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

Galata, İstanbul, İzmir,

Samsun, Adana, Mersin

Yunanistandaki şubeleri:

Atina, Selânik, Kavala

Acele satılık ev

Mahmutpaşa mahallesinde küçük Y 12 han sokağında beş oda' mütetabah ve taracaya havi 21 numaralı hane acele satılıktır. Mahall bekçisine müracaat.

Dr. Hayri Ömer

Aimanya Enrazi cildiye ve zühreviye cemiyyeti azasından Beyoğlu Ağacami karşı sırasında 133 No. 5'lerden sonra müracaat. Telefon: 3586

Satılık ev

Aksaray Horhorda Sofular mahallesinde Ragıp bey sokağında 14 numara' lı hane satılıktır. Talip olan zevat "Yarın," gazetesinde N. efendiye ve bu adres ile görbilirler.

16 Temmuz 1931 = HAZİR 72
= Perşembe =

Arabi 29 Sefer			Rumi 3 Temmuz		
Vakit - Ezanî			Vakit - V satî		
Evkat	S.	D.	Evkat	S.	D.
Sabah	7	10	Sabah	2	46
Öğle	4	39	Öğle	12	20
İkindi	8	39	İkindi	16	19
Akşam	12	00	Akşam	19	39
Yatsı	1	57	Yatsı	21	38
İmsâk	6	50	İmsâk	2	28

Mesut müdür ve müessisi

Bürhanettin Ali